

Кузан К.Ю.

викладач кафедри світової літератури та слов'янських мов
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

РОЛЬ МІЖДИСЦИПЛІНАРНОСТІ У ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ

Модернізація вищої освіти зумовлена розгортанням інтеграційних процесів в Україні. Згідно зі «Стратегією інтеграції України до Європейського Союзу» [2], основними напрямками культурно-освітньої та науково-технічної інтеграції визначено впровадження європейських норм і стандартів в освіті, науці і техніці, поширення власних культурних та науково-технічних здобутків у ЄС. Адаптація системи вищої освіти та професійної підготовки фахівців до динамічних змін у сучасному глобалізованому світі потребує перетворень і у галузі підготовки студентів до проведення наукових досліджень.

Процес входження вищої освіти України в освітній і науковий простір Європи, здійснення модернізації освітньої діяльності у контексті інтеграційних вимог досліджують такі відомі науковці, як: В. Бебик, Я. Болубаш, В. Грубінко, В. Кремінь, К. Левківський та ін. Проблеми організації студентських досліджень висвітлено у працях І. Дагіте, М. Ковальнової.

Незважаючи на достатньо потужний масив наукових публікацій з актуальних освітянських питань, сьогодні потребують подальшого аналізу проблеми модернізаційного поступу та ефективного функціонування національної системи вищої освіти у галузі підготовки студентів до проведення наукових досліджень.

Досвід кращих європейських університетів показує, що одним із найрезультативніших шляхів підвищення ефективності процесу професійної підготовки фахівців є його індивідуалізація. Індивідуалізація

професійної підготовки передбачає самостійний вибір студентом необхідної освітньої траєкторії.

Реалізація індивідуальної освітньої траєкторії передбачає створення варіативних навчальних і освітніх програм, що визначають індивідуальний освітній маршрут. Провідні європейські університети роблять ставку на навчання студентів невеликими групами (10-12 осіб). Прикладом таких освітніх програм можуть слугувати класичні системи тьюторства, що мають місце у британських університетах, а також модель «міждисциплінарного індивідуального гуманітарного навчання», яку реалізує Варшавський університет. Остання є особливо привабливою, оскільки вона орієнтована на міждисциплінарний синтез не тільки у навчанні, але й у науково-дослідницькій діяльності студента.

Поняття «міждисциплінарність», передусім, означає кооперацію різних наукових галузей, циркуляцію загальних понять для кращого розуміння якогось явища [1].

Впровадження саме такої моделі навчання, як міждисциплінарні індивідуальні студії, є ефективним способом відбору обдарованих і творчо мислячих студентів, а в майбутньому успішних науковців. За рахунок міждисциплінарного підходу (перенесення методів з однієї дисципліни в іншу) у дослідженні створюється власна теоретична, концептуальна і методологічна ідентичність. Як наслідок, результати міждисциплінарного вивчення певної проблеми є більш послідовними і інтегрованими. Саме тому часто вважається, що ті, хто практикують міждисциплінарні дослідження, у підсумку можуть створювати нові площини для подальших розвідок [3].

Таким чином, модернізація у галузі студентських наукових досліджень повинна здійснюватися в умовах індивідуалізації професійної підготовки. Вкрай необхідно звернути увагу на удосконалення системи підготовки студентів у рамках різноманітних програм, з метою залучення

більшої кількості молоді до проведення наукових досліджень, зокрема, міждисциплінарних. Адже, у майбутньому люди з міждисциплінарною підготовкою матимуть велику перевагу.

Список використаних джерел:

1. Князева Е.Н. Трансдисциплінарні стратегії досліджень / Е.Н. Князева // Міждисциплінарні дослідження в гуманітарних науках. Вестник ТГПУ. – 2011 – № 10 (112) – с. 193-201.

2. Стратегія інтеграції України до Європейського Союзу [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/615/98> .

3. Nicolescu B. The Transdisciplinary Evolution of the University Condition for Sustainable Development [Electronic resource]. – URL: <http://ciret-transdisciplinarity.org/bulletin/b12c8.php>.